

Πόρτο, 19.6.2000
(Santa Maria da Feira)
(τοπική ώρα 19.15)

ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ (1^Η ΗΜΕΡΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ)

Ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης, ενημερώνοντας τους δημοσιογράφους για το θέμα της Διακυβερνητικής, είπε τα εξής:

«Κυρίες και κύριοι, επειδή με παρακαλέσατε σήμερα το μεσημέρι να σας δώσω μια σύντομη πληροφόρηση για τη Διακυβερνητική, θέλω να σας ενημερώσω για το τι έγινε στο γεύμα των αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων.

Στο γεύμα επρόκειτο, ως γνωστόν, να συζητηθεί εάν η Διακυβερνητική θα ασχοληθεί και με άλλα θέματα, πέρα από εκείνα που έχουν αποφασιστεί και που αφορούν τα θέματα τα οποία δεν λύθηκαν στο Αμστερνταμ.

Συμφώνησε, λοιπόν, η Σύνοδος Κορυφής να συζητήσει το θέμα της ευελιξίας ή της διευρυμένης συνεργασίας και τη συμπλήρωση του άρθρου 7 της Συνθήκης το οποίο αφορά τις κυρώσεις ή το χειρισμό κρατών τα οποία δεν ακολουθούν τους όρους της Συνθήκης.

Συμφώνησε, επίσης, ότι θα εξεταστεί αργότερα, εάν θα ασχοληθεί η Διακυβερνητική με τα θέματα άμυνας και τα θέματα της Χάρτας των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Οσον αφορά τη Διακυβερνητική, όλοι ήταν σύμφωνοι ότι είναι ένα θέμα που πρέπει να συζητηθεί. Η συζήτηση, όμως, είχε ένα πρόσθετο ενδιαφέρον. Γιατί από τις τοποθετήσεις των διαφόρων μελών φάνηκε ότι υπάρχει μια διαφορετική προσέγγιση. Μια κατηγορία μελών βλέπει το θέμα αυτό ως ένα νέο μέσο για συνεργασίες, αλλά σε ένα περιορισμένο πλαίσιο που δεν εκφεύγει από το υφιστάμενο πλαίσιο στη Συνθήκη του Αμστερνταμ. Δηλαδή, είναι ένας τρόπος να διευρυνθεί η συνεργασία, ίσως με κάποιους νέους όρους, αλλά να διευρυνθεί η συνεργασία σε ορισμένες μόνο κατευθύνσεις.

Ο κ. Σρέντερ και ο κ. Σιράκ εξήγησαν ότι η συζήτηση αυτή, κατά τη δική τους άποψη, πρέπει να δώσει αφορμή σε μια γενικότερη εξέταση της πορείας της Ένωσης. Η άποψή τους ήταν ότι η Ένωση όταν θα έχει 20, 25, 28 μέλη, θα έχει χώρες με διαφορετικό οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο και ως εκ τούτου, δεν θα είναι δυνατό να προχωρούν όλοι μαζί και θα πρέπει να εξεταστεί αν και πώς ορισμένες χώρες θα μπορούν να κάνουν βήματα πιο ελεύθερα σε νέες και άλλες κατευθύνσεις, χωρίς να συγκεκριμενοποιήσουν ποιές κατευθύνσεις.

Ο κ. Σιράκ είπε ότι δεν πρέπει να μας φοβίζει η έννοια των δύο ταχυτήτων, διότι είναι φυσικό σε μια Ένωση με τέτοιες διαφορές να υπάρχουν περισσότερες ταχύτητες και επεσήμανε ότι εάν δεν υπάρξει κάποια ευελιξία σε αυτή την κατεύθυνση, υπάρχει ο κίνδυνος η Ένωση να μην προχωρήσει άλλο, να σταματήσει μια δεδομένη στιγμή.

Πολλές χώρες δεν πήραν θέση σε αυτές τις σκέψεις. Αναφέρω ενδεικτικά την Ιταλία, την Ισπανία. Και όλοι ήταν της άποψης ότι αυτή είναι μια συζήτηση που θα έρθει, αλλά δεν ήταν του σήμερα.

Εγώ απλώς θέλω να επισημάνω ότι ήδη με την ομιλία του κ. Φίσερ, ο οποίος είχε αναφερθεί στην ανάγκη μιας νέας κατεύθυνσης της ευρωπαϊκής ενοποίησης και με τις μεταγενέστερες τοποθετήσεις έχει τεθεί ένα ευρύτερο

θέμα: Ποιά Ευρώπη θέλουμε; Ποιό θα είναι το σχήμα προς το οποίο θα πορευτούμε; Με ποιές διαδικασίες θα πορευτούμε σε αυτό το σχήμα; Πιστεύω ότι η συζήτηση αυτή είναι αναπόφευκτη. Αργά ή γρήγορα πρέπει να γίνει. Και πιστεύω επίσης πως η λογική λέει ότι πρέπει να γίνει πριν προχωρήσει η διεύρυνση. Θα δούμε, λοιπόν, ποιά θα είναι η εξέλιξη. Και θα το δούμε το Φθινόπωρο, γιατί υπάρχει αυτή τη στιγμή ένα κλίμα στις χώρες-μέλη ότι πρέπει να ολοκληρωθεί αυτή η συζήτηση, το αργότερο στη Σύνοδο Κορυφής της Νίκαιας, το Δεκέμβρη. Άρα, πριν από το Δεκέμβρη, θα πρέπει όλες οι χώρες να πάρουν θέση».

Στο σημείο αυτό προσήλθε στην αίθουσα ο υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Γιάννος Παπαντωνίου, ο οποίος ανέφερε στον Πρωθυπουργό ότι το θέμα της ένταξης της Ελλάδας στην ΟΝΕ έκλεισε στο απογευματινό συμβούλιο ΕΚΟΦΙΝ και ότι η Ελλάδα είναι πλέον το 12^ο μέλος της ευρωζώνης.

Ο Πρωθυπουργός ευθύς αμέσως, απευθυνόμενος στους δημοσιογράφους, είπε τα εξής:

«Ο κ. Παπαντωνίου ήταν στη συνεδρίαση του ΕΚΟΦΙΝ όπου συνεζητείτο το φορολογικό πακέτο».

Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ: Μόλις τώρα, πριν από μερικά λεπτά, ολοκληρώθηκε η συνεδρίαση του συμβουλίου ΕΚΟΦΙΝ με την τυπική πλέον επικύρωση της ένταξης της Ελλάδας στη ζώνη ΕΥΡΩ. Η ένταξη στην ΟΝΕ είναι πλέον τώρα γεγονός. Εγκρίθηκαν και οι τρεις κανονισμοί που αφορούν: την ενσωμάτωση της δραχμής στο ΕΥΡΩ, την απόφαση του συμβουλίου για την ένταξη της Ελλάδας στη ζώνη ΕΥΡΩ και επίσης κάποιες προσαρμογές της νομοθεσίας για το ΕΥΡΩ, ώστε να περιληφθεί η δραχμή στον υπολογισμό του ΕΥΡΩ στις διεθνείς συναλλαγές.

Άρα, πλέον, αυτές οι αποφάσεις καταχωρήθηκαν στο πρωτόκολλο του συμβουλίου ΕΚΟΦΙΝ και από τώρα πλέον η Ελλάδα είναι το 12^ο μέλος της Οικονομικής και Νομισματικής Ενωσης της Ευρώπης (ΟΝΕ).

Το μόνο που θέλω να προσθέσω είναι ότι όταν ελήφθη αυτή η απόφαση, ο Πρόεδρος του συμβουλίου ΕΚΟΦΙΝ κ. Πίνα Μούρα εξέφρασε τη μεγάλη ικανοποίηση ολόκληρου του συμβουλίου ότι κατέληξε τόσο θετικά η εξάχρονη προσπάθεια του ελληνικού λαού και στη συνέχεια διάφοροι υπουργοί πήραν το λόγο και μας εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για αυτό το αποτέλεσμα.

Απάντησα και εγώ ευχαριστώντας και μετά ακολούθησε το γνωστό χειροκρότημα, όπως και στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, όταν μίλησε ο κ. Πρωθυπουργός.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ : Το φορολογικό πακέτο δεν έκλεισε.

Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ: Το φορολογικό πακέτο δεν έκλεισε. Ενώ το Λουξεμβούργο φαίνεται να προσχωρεί στο συμβιβασμό της Προεδρίας, η Αυστρία φαίνεται να εξακολουθεί να έχει επιφυλάξεις. Επιφυλάξεις, ενδεχομένως, ουσίας ή και επιφυλάξεις που αντανakλούν άλλες σκοπιμότητες.

Κ. ΒΕΡΟΣ : Κύριε Πρόεδρε, δύο ερωτήσεις επί της διακυβερνητικής: Επειδή είπατε για τις τοποθετήσεις των διαφόρων κρατών και τις θέσεις που ανέπτυξαν οι κύριοι Σιράκ και Σρέντερ, μήπως τυχόν υπάρχει, κατά την άποψή σας ή

υποψιάζεστε τάση ορισμένων χωρών αυτή την ενισχυμένη συνεργασία να την οδηγήσουν σε διακυβερνητική συνεργασία εκτός του θεσμικού κοινοτικού πλαισίου; Και ποιά θα είναι η δική μας θέση και πώς θα μπορέσουμε να αντιδράσουμε εμείς ως χώρα ή άλλες χώρες;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Κύριε Βέρο, θέλω να σας παρακαλέσω όλους μην αρχίσουμε να κάνουμε τώρα υποθέσεις, να θέτουμε υποθετικά ερωτήματα για τοποθετήσεις που θα πάρει η Ελλάδα μετά από ορισμένους μήνες. Εγώ σας ανέφερα πώς είναι τα γεγονότα. Εγώ σας είπα τί πιστεύω. Αυτά που σας είπα, τα έχω υποστηρίξει και στην ομιλία μου που έκανα προ ολίγων ημερών στο Ζάππειο. Είναι σαφές ότι η Ελλάδα θέλει να προχωρήσει η πολιτική ενοποίηση της Ευρώπης και να υπάρχει μια στενή συνεργασία στην Ευρώπη, η οποία να είναι οικονομική, κοινωνική και κυρίως πολιτική. Και έχουμε εξηγήσει γιατί. Λοιπόν, η προσπάθειά μας θα είναι ακριβώς να ενισχύσουμε αυτή την πολιτική συνεργασία.

Α.ΠΟΔΗΜΑΤΑ: Κύριε Πρόεδρε, αναπόφευκτα θα κινηθώ προς την ίδια κατεύθυνση. Επειδή αναφερθήκατε σε δύο κατηγορίες τοποθετήσεων κατ αρχήν μέσα στη συζήτηση που έγινε στο πλαίσιο του γεύματος. Μας περιγράψατε το σκεπτικό των χωρών, όπου ο κ. Σιράκ (η Γαλλία), ο κ. Σρέντερ (η Γερμανία) που συμμερίζονται αυτή την προσέγγιση που μας παρουσιάσατε, υπέρ δηλαδή μιας μεγαλύτερης ώθησης στην πορεία πολιτικής ένωσης της Ευρώπης. Θέλω να σας ρωτήσω : Ποιός ήταν ο συσχετισμός κατ αρχήν...

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Ενα λεπτό. Οι δύο αυτές χώρες εξέφρασαν την άποψη ότι η διευρυμένη συνεργασία πρέπει να έχει ένα πολύ ευρύτερο χαρακτήρα. Και άλλες χώρες είναι υπέρ της πολιτικής ένωσης της Ευρώπης, δεν είναι μόνο αυτές οι δύο χώρες.

Α.ΠΟΔΗΜΑΤΑ: Υπήρξε μια κατηγορία χωρών που είχαν επιφυλάξεις αναφορικά με το θέμα αυτό;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Δεν έγινε διάλογος. Ο καθένας έλεγε τη θέση του. Και σας είπα ότι ορισμένες χώρες ήταν για μια περιορισμένη συνεργασία, μάλιστα μερικές απέκλεισαν να υπάρχει διευρυμένη συνεργασία για τα θέματα εξωτερικής πολιτικής και άμυνας.

Α. ΠΟΔΗΜΑΤΑ: Και σε αυτό το θέμα για να κλείσω το τελευταίο που θίξατε, στα θέματα εξωτερικής πολιτικής και άμυνας, η ελληνική προσέγγιση επί της αρχής, ποιά είναι;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Εχουμε πει ότι εμείς είμαστε υπέρ.

Γ.ΚΟΥΒΑΡΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, συμμερίζετε τις ανησυχίες ορισμένων ότι μπορεί η ενισχυμένη συνεργασία να οδηγήσει σε κατάργηση της επίκλησης ζωτικού συμφέροντος από ορισμένες χώρες, δηλαδή κατάργηση του κανόνα της ομοφωνίας; Πιστεύετε επίσης ότι αυτός ο χάρτης θεμελιωδών δικαιωμάτων θα μπορούσε να πάρει μια περισσότερο νομική ισχύ;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Η Ελλάδα όσον αφορά το Χάρτη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων υποστηρίζει την άποψη ότι πρέπει να είναι νομικά ισχυρός, να δεσμεύει. Δεν πιστεύουμε ότι ένα πολιτικό ντοκουμέντο, όσο και χρήσιμο να

είναι, προσθέτει κάτι. Πολιτικά ντοκουμέντα υπάρχουν άπειρα. Πρέπει από τις δηλώσεις να προχωρήσουμε στην πράξη και γι αυτό καλό θα είναι –εμείς πιστεύουμε- σωστό θα είναι η Χάρτα να έχει δεσμευτικό χαρακτήρα. Αυτό έχουμε υποστηρίξει και μέχρι τώρα στη Σύνοδο.

Όσον αφορά το πρώτο ερώτημά σας, εμείς δεν είμαστε σύμφωνοι και διατεθειμένοι να παραιτηθούμε του βέτο, όσον αφορά την υπεράσπιση των εθνικών συμφερόντων.

ΑΧ. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ: Ο Πρόεδρος της Γαλλίας Ζακ Σιράκ αναφέρθηκε, όπως είπατε, δια μακρών, σε ένα ενδεχόμενο Ευρώπης δύο ταχυτήτων. Πάνω σε αυτό το θέμα, η ελληνική θέση, η δική μας θέση για τις δύο ταχύτητες ποιά είναι;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Εμείς υποστηρίζουμε, κ. Χατζόπουλε, όπως είπα, την προσπάθεια να προβλέψουμε, να προλάβουμε να μην οδηγηθεί η Ένωση σε αδιέξοδο. Τώρα, ο καθένας μπορεί να χρησιμοποιεί όλους τους όρους που θέλει. Εμείς δεν θέλουμε να υπάρχουν διαφοροποιήσεις που να οδηγούν σε πάγιες κατηγορίες. Εμείς θέλουμε η εξέλιξη να είναι σε όλες τις χώρες ανοιχτή. Και για αυτό έχουμε υποστηρίξει –και το είπα και στην ομιλία μου που έκανα στο Ζάμππειο- ότι η συμμετοχή των χωρών σε μορφές διευρυμένης συνεργασίας πρέπει να είναι δυνατή και χωρίς περιορισμούς.

Γ. ΑΓΓΕΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, σε αντίστοιχες ενημερώσεις σήμερα το μεσημέρι, παρουσιάστηκε το θέμα της ενισχυμένης συνεργασίας ως ήδη δεδομένο και συμφωνημένο από όλους. Ο κ. Ντίνι, για παράδειγμα, είπε ότι το θέμα έχει λήξει, κατά την άποψή του.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Δεν καταλάβατε. Πρώτα απ' όλα, όπως λέει ο κ. Γ. Παπανδρέου, η ενισχυμένη συνεργασία προβλέπεται και από τη Συνθήκη του Αμστερνταμ. Αλλωστε, σας είπα ότι όλοι ήταν σύμφωνοι να συζητηθεί στη Διακυβερνητική. Δεν συμφωνήθηκε τί θα λεχθεί εκεί. Είπαμε θα το συζητήσουμε. Αυτό είπε ο κ. Ντίνι.

Νομίζω ότι η σημερινή μέρα ήταν μια σημαντική μέρα για την Ελλάδα, γιατί επιβεβαίωσε τη δυνατότητά μας να επιτυγχάνουμε οικονομικές επιδόσεις σημαντικές. Και βεβαίως ότι μπορούμε να συμμετέχουμε στον πυρήνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η εξέλιξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τους επόμενους μήνες και τον επόμενο καιρό, θα είναι μια εξέλιξη, η οποία πιστεύουμε εμείς ότι θα οδηγήσει σε μια στενότερη συνεργασία. Σε μια αύξηση των κοινών πολιτικών.

Και η σημερινή απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για τη συμμετοχή της Ελλάδας στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση της Ευρώπης (ΟΝΕ) μας δίνει τη δυνατότητα και μας εξασφαλίζει στην εφαρμογή αυτή των νέων πολιτικών να διαδραματίζουμε ρόλο.

Σας ευχαριστώ πολύ.